

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny  
z przedmiotu „Prawo i ekonomika pracy”**

**Zawód: technik programista**

**Rok szkolny 2026/2027**

**1. Ocena niedostateczna**

**Uczeń:**

- nie opanował wiadomości objętych podstawą programową, powstałe w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy w zakresie nauczanego przedmiotu;
- nie zna podstawowych pojęć, nie potrafi stosować wiadomości do wykonywania podstawowych czynności praktycznych, nie rozumie pytań i poleceń;
- dokumenty, formularze sporządza/wypełnia bardzo niestarannie, popełniając liczne błędy merytoryczne;
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań, nawet przy pomocy nauczyciela;
- w wypowiedziach, ćwiczeniach popełnia bardzo poważne błędy;
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcjach;
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie.

**2. Ocena dopuszczająca**

**Uczeń:**

- zna podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy;
- rozpoznaje podstawowe zasady bezpiecznego wykonywania pracy;
- wymienia podstawowe źródła prawa pracy;
- zna podstawowe prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy;
- wie, że przed dopuszczeniem do pracy pracownik może podlegać wymaganym badaniom lekarskim i szkoleniom;
- rozpoznaje podstawowe rodzaje zagrożeń występujących w środowisku pracy;
- wymienia podstawowe czynniki fizyczne, chemiczne i pyłowe występujące w środowisku pracy;
- zna pojęcia: hałas, mikroklimat, oświetlenie, stres, ergonomia, ryzyko zawodowe;
- zna podstawowe zasady organizacji stanowiska pracy przy komputerze;
- rozpoznaje podstawowe zasady prawidłowej postawy podczas pracy siedzącej;
- wymienia podstawowe środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- zna podstawowe zasady postępowania w przypadku zagrożenia pożarowego;

- z pomocą nauczyciela potrafi wskazać podstawowe zagrożenia związane z wykonywaniem zadań zawodowych technika programisty;
- wykonuje proste zadania związane z tematyką zajęć, korzystając ze wskazówek nauczyciela.

### **3. Ocena dostateczna**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu BHP;
- omawia podstawowe znaczenie przestrzegania przepisów i zasad BHP;
- wskazuje podstawowe źródła prawa pracy w Polsce;
- rozróżnia podstawowe prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy;
- wyjaśnia cel przeprowadzania badań lekarskich i szkoleń pracowników;
- wskazuje instytucje i osoby odpowiedzialne za nadzór nad warunkami pracy;
- rozpoznaje konsekwencje nieprzestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa;
- charakteryzuje podstawowe czynniki tworzące środowisko pracy;
- opisuje wpływ hałasu na człowieka;
- wyjaśnia znaczenie właściwego mikroklimatu i oświetlenia na stanowisku pracy;
- rozpoznaje zagrożenia wynikające z obecności czynników chemicznych i pyłów;
- wskazuje podstawowe przyczyny i skutki stresu zawodowego;
- wyjaśnia znaczenie ergonomii w życiu codziennym i pracy zawodowej;
- przedstawia podstawowe zasady prawidłowej postawy podczas pracy przy komputerze;
- wskazuje zasady prawidłowego zorganizowania stanowiska pracy w pozycji siedzącej;
- rozróżnia środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- wyjaśnia podstawowe pojęcie ryzyka zawodowego;
- wskazuje podstawowe zagrożenia związane z pracą przy komputerze;
- zna podstawowe zasady postępowania w sytuacji zagrożenia pożarowego;
- wykonuje zadania zgodnie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

### **4. Ocena dobra**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- poprawnie stosuje terminologię z zakresu BHP i prawa pracy;
- szczegółowo omawia prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy;
- potrafi wykorzystać informacje zawarte w przepisach prawa pracy do rozwiązania prostego problemu zawodowego;
- charakteryzuje zasady przeprowadzania badań lekarskich i szkoleń pracowników;
- omawia sposób sprawowania nadzoru nad warunkami pracy;

- analizuje konsekwencje naruszania przepisów i zasad BHP podczas wykonywania zadań zawodowych;
- rozpoznaje zależności pomiędzy warunkami środowiska pracy a zdrowiem i bezpieczeństwem pracownika;
- charakteryzuje wpływ hałasu, mikroklimatu i oświetlenia na wykonywanie pracy;
- omawia zagrożenia związane z czynnikami chemicznymi, pyłami i stresem;
- dobiera podstawowe sposoby ograniczania negatywnego wpływu czynników środowiska pracy;
- stosuje zasady ergonomii podczas organizowania stanowiska pracy;
- potrafi ocenić podstawową prawidłowość ustawienia stanowiska komputerowego;
- wskazuje sposoby ograniczania zagrożeń wynikających z długotrwałej pracy przy komputerze;
- charakteryzuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej oraz wskazuje sytuacje, w których należy je stosować;
- rozpoznaje podstawowe elementy oceny ryzyka zawodowego;
- analizuje zagrożenia związane z wykonywaniem typowych zadań zawodowych technika programisty;
- dobiera właściwe zachowanie do określonej sytuacji zagrożenia;
- stosuje zasady bezpiecznego i higienicznego korzystania z komputera;
- prawidłowo reaguje na podstawowe sytuacje związane z zagrożeniem pożarowym;
- samodzielnie wykonuje większość zadań praktycznych i teoretycznych.

## 5. Ocena bardzo dobra

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:

- biegle posługuje się terminologią dotyczącą BHP, prawa pracy, ergonomii i zagrożeń zawodowych;
- samodzielnie analizuje przepisy i zasady dotyczące bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do sytuacji zawodowych;
- wyjaśnia zależności pomiędzy prawami i obowiązkami pracownika i pracodawcy;
- analizuje skutki nieprzestrzegania przepisów BHP dla pracownika, pracodawcy i organizacji;
- samodzielnie rozpoznaje zagrożenia występujące na stanowisku pracy technika programisty;
- analizuje wpływ czynników środowiska pracy na bezpieczeństwo, zdrowie i efektywność pracownika;
- proponuje sposoby ograniczania negatywnego wpływu hałasu, niewłaściwego mikroklimatu, oświetlenia, pyłów, czynników chemicznych i stresu;
- samodzielnie ocenia stanowisko pracy pod względem zasad ergonomii;
- potrafi zaproponować zmiany zwiększające bezpieczeństwo i komfort pracy przy komputerze;

- analizuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- dobiera odpowiednie środki ochrony do występujących zagrożeń;
- wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarowego;
- potrafi zastosować wiedzę z zakresu BHP w sytuacjach problemowych;
- samodzielnie redaguje prosty dokument związany z omawianą tematyką, w tym dokument dotyczący sytuacji zawodowej lub problemu prawnego;
- prawidłowo organizuje stanowisko pracy zgodnie z zasadami ergonomii;
- wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych osób;
- sprawnie i samodzielnie wykonuje zadania praktyczne, uzasadniając zastosowane rozwiązania.

## 6. Ocena celująca

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- samodzielnie wyszukuje, analizuje i interpretuje informacje dotyczące bezpieczeństwa pracy i prawa pracy;
- potrafi zastosować przepisy i zasady BHP do nietypowych i złożonych sytuacji zawodowych;
- samodzielnie analizuje rzeczywiste lub symulowane stanowisko pracy programisty i kompleksowo identyfikuje występujące zagrożenia;
- przeprowadza samodzielną analizę ryzyka zawodowego dla wybranego stanowiska lub zadania zawodowego;
- proponuje kompleksowe działania zapobiegawcze i korygujące mające na celu ograniczenie ryzyka zawodowego;
- potrafi uzasadnić dobór środków ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- samodzielnie ocenia ergonomię stanowiska komputerowego i opracowuje propozycje jego optymalizacji;
- analizuje wpływ organizacji pracy, stresu, obciążenia wzroku, wymuszonej pozycji ciała i długotrwałej pracy przy komputerze na pracownika;
- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozwiązania problemu wykraczającego poza typowe ćwiczenia lekcyjne;
- przygotowuje i prezentuje samodzielne opracowania, analizy, projekty lub prezentacje związane z bezpieczeństwem pracy;
- poprawnie argumentuje swoje stanowisko i potrafi uzasadnić proponowane rozwiązania;
- wykazuje inicjatywę, samodzielność i kreatywność w rozwiązywaniu problemów związanych z BHP;
- łączy wiedzę z różnych obszarów – BHP, ergonomii, prawa pracy i specyfiki pracy technika programisty;
- aktywnie angażuje się w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy;

- osiąga sukcesy w konkursach, projektach lub innych przedsięwzięciach związanych z tematyką przedmiotu – jeżeli takie działania są prowadzone;
- prezentuje postawę świadomego i odpowiedzialnego przyszłego pracownika, który potrafi przewidywać zagrożenia i zapobiegać sytuacjom niebezpiecznym.

Opracowała

Dominika Krawczyk